

Brussel, 4 oktober 2012

“Generation United” De intergenerationele oplossingen van Belfius

Door de herziening van de bevolkingsvooruitzichten en de opeenvolging van een financiële, economische en schuldencrisis krijgt de vergrijzingsproblematiek een nieuwe dimensie. Niet alleen houdt de veroudering van de bevolking aan, er wordt ook een opvallende stijging vastgesteld van de totale bevolking in Europa en zeker in België. Belfius Bank volgt al jaren deze evoluties op als financiële partner van de publieke sector en social profit, en peilde in september samen met iVOX naar de perceptie van deze demografische evoluties bij 2500 Belgen. Al zijn er kleine generatie- of regionale verschillen, deze enquête toont duidelijk aan dat de vergrijzings- en vergroeningsproblematiek en haar impact op tewerkstelling, woonvormen, pensioenen enz. sterk leeft, zowel bij overheden als bij particulieren, zowel bij jong als oud, en in de drie gewesten. Als bank die een toegevoegde waarde wil bieden aan de samenleving voelt Belfius zich heel betrokken bij deze thematiek en wenst ze nu onder het motto “Generation United” deze uitdagingen aan te pakken met een brede waaier aan dagdagelijkse financiële oplossingen waar jong en oud samen beter van worden.

Volgens de Europese Commissie zal de Belgische bevolking met bijna 12% stijgen tussen 2010 en 2030 en nadien nogmaals met 10,7% tot 2060. Daarnaast zal de verwachte verdere inkrimping van het relatief aandeel van de bevolking in de leeftijdsgroep van 15 tot 64 jaar (van 65,9% in 2010 naar 60,7% in 2030 en 58,2% in 2060) onvermijdelijk leiden tot de noodzakelijke verhoging van de participatiegraad en het verlengen van de actieve loopbaan. België blijft echter op dit vlak zwak scoren bij een gelijkblijvend beleid.

In de komende jaren zullen eigenlijk zowel de vergrijzing als de vergroening samen moeten worden aangepakt omwille van de nettomigratiegolf. In België vergrijst Vlaanderen duidelijk sneller dan de andere gewesten. Vooral tussen 2020 en 2040 is er een opvallende versnelling van de vergrijzingscoëfficiënt (65+ tov 15-64j) van 125 tot bijna 185 %. Het Brussels Hoofdstedelijk gewest kampt tot 2020 met een uitgesproken verjonging. De verschillen tussen provincies, steden en gemeenten zijn op dit ogenblik eveneens zeer groot, gaande van 37 tot 256 %. Het aantal 65 + stijgt met ruim 50% tussen 2010 en 2030. De impact van het migratiesaldo is beduidend groter dan het natuurlijk saldo in meer dan 80% van de gemeenten. De vernieuwing van de bevolking is voor meer dan 50% toe te schrijven aan het migratiesaldo. De nood aan kinderopvang en scholen, maar ook de behoefte aan thuiszorg, rust- en verzorgingstehuizen, medische omkadering enz. ... moeten samen in het beleid worden verwerkt.

De vergrijzingskosten worden jaar na jaar opwaarts herzien als gevolg van de zwakkere economische context en het uitblijven van een allesomvattende beleidsaanpassing. De totale Belgische sociale uitkeringen in percent van het bbp liggen met zowat 28% lager dan die van de drie buurlanden. Ook voor de gezondheidskosten (8% van het bbp) is dat het geval. De verwachte stijging ervan is echter veel meer uitgesproken. De zekere stijging van de pensioenlasten en van de gezondheidskosten zal echter minder gecompenseerd kunnen worden door de verhoopte besparingen op kinderbijslag en werkloosheid.

De Belgische wettelijke pensioenuitgaven in percent van het bbp zijn vrij laag in vergelijking met het gemiddelde van de eurozone. De opmars in de komende jaren is vrij groot omwille van het groter aantal begunstigden. Dat percentage stijgt van zowat 11% tot bijna 16% in 2030. Daarnaast is het nominaal uitbetaalde pensioen in ons land vrij laag. In 2011 was dat iets meer dan 800 euro per maand voor een loontrekkende. Het armoederisico van de Belgische gepensioneerden stijgt tegenover dat van de actieve bevolking, terwijl het daalt in de buurlanden. Ruim 20% van de gepensioneerden loopt dat risico. Het behouden van de koopkracht wordt dan ook een enorme uitdaging.

Het woningenbestand is vrij oud. Zowat 40% dateert van vóór het einde van WOII. In Brussel is dat ongeveer 67%, terwijl dat in Vlaanderen en Wallonië respectievelijk 29 en 50% is. Zowat 43% van de woningen is kleiner dan 104m², maar in Brussel is dat 78%. De uitrustingsgraad van de woningen kan zeker beter, vermits 30% geen badkamer heeft en 15% geen centrale verwarming. Ondertussen zijn de woningprijzen fors opgelopen, hoewel er sprake is van enige plafonnering sinds enkele jaren. Betaalbaar wonen wordt een flinke uitdaging voor zowel jongeren als ouderen.

Tegen die achtergrond zullen overheid, ondernemingen en gezinnen fundamentele keuzes moeten maken over de financiering van de bekende uitdagingen en over het samenlevingsmodel waarbij jongeren, actieven en ouderen voldoende ontwikkelingskansen krijgen.

Van generatiekloof naar generatiepact

De impact op tewerkstelling, pensioen, zorgverstrekking en woonvormen wijst duidelijk op de noodzaak om de vergrijzings/vergroeningsproblematiek open te trekken over de generaties heen. Daarom liet Belfius het onderzoeksbureau iVOX tussen 27 augustus en 7 september 2012 een online-onderzoek bij 2500 Belgen uitvoeren om te peilen naar hun mening over een twaalftal stellingen rond thema's als wonen, werken, pensioenen e.d.

Eerst en vooral toont deze enquête duidelijk aan dat generaties in hun opvattingen zeker niet lijnrecht tegenover elkaar staan. Van een "generatiekloof" is er wat dit onderwerp betreft zeker geen sprake, al zijn er uiteraard hier en daar kleine nuances.

Zo gaan 50-tot 65-jarigen significant vaker dan 18-29-jarigen akkoord met de stelling dat nieuwe woonvormen zoals 'kangoeroewonen' (met verschillende generaties onder één dak wonen) een oplossing kunnen bieden voor de woonproblematiek (75% t.o.v. 61%). Het aantal respondenten dat meerdere generaties op de werkvloer als een troef beschouwt omdat ze van elkaar kunnen leren, ligt ook proportioneel iets hoger bij de 18-29-jarigen dan bij de 50-65-jarigen (86% t.o.v. 71%).

Naast generatieverschillen peilden iVOX en Belfius ook naar eventuele verschillen tussen de drie gewesten. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de enquête dat men in Wallonië iets vaker akkoord gaat met de stelling dat ten laatste op 65 met pensioen gaan een verworven recht is waarvan men geen afstand wil doen (87% in Wallonië tegenover 74% en 75% in Brussel en Vlaanderen). Daartegenover is men er in Vlaanderen significant minder vaak van overtuigd dan in Wallonië of Brussel dat jong en oud meer vrije tijd samen moeten doorbrengen (46% t.o.v. respectievelijk 66% en 59%).

Generation United

Als financiële partner van de Belgische openbare besturen en van talrijke sociale profit-instellingen volgt Belfius de sociodemografische evoluties op de voet en reikt het hen specifieke oplossingen aan om de uitdagingen die hieruit voortvloeien het hoofd te bieden.

Met het concept "Generation United" wil Belfius de maatschappelijke impact van die evoluties ook onder de aandacht brengen van het grote publiek.

Centraal in dit concept "Generation United" staat een onlineplatform waarmee de bank niet alleen informatie over dit thema wil delen maar ook verschillende generaties wil uitnodigen om in debat te gaan met elkaar en nieuwe ideeën uit te wisselen: www.GenerationUnited.be. Hier worden ook alle relevante producten en diensten gebundeld.

Zo omvat het Generation United-beleggingsaanbod van Belfius tal van mogelijkheden op het vlak van risico, beleggersportretten, beleggingsdoelstellingen en looptijd, zodat jong en oud elkaar echt vooruit kunnen helpen. Een voorbeeld van zo'n beleggingsproduct is de Belfius Generation United Bon 4 of 6 jaar – Step Up, waarmee Belfius Bank zich ertoe verbindt om het ingezamelde geld bij voorrang te gebruiken voor projecten waar de jongere generatie of de senioren kunnen van genieten, zoals de bouw of de renovatie van rusthuizen, kinderopvang, hospitalen, ...

Enkele andere voorbeelden van producten die in het Generation United-concept kaderen zijn:

- een woonkrediet voor nieuwe woonvormen: voor de bouw van een kangoeroewoning of de aanpassing van een bestaande eengezinswoning;
- het kotkrediet: een aangepast krediet om een stuk van een woning om te vormen tot kot of studio voor wie vrijgekomen ruimte heeft en studenten in huis wil halen;
- de afstudeerrekening: een stapsgewijze spaarformule waarmee ouders een bedrag opzij kunnen zetten voor het moment dat hun kind afstudeert, om de financiële overgang van afstuderen naar eerste job te vergemakkelijken;
- de wooncertificaten: obligaties met woonrecht als financiering van bijvoorbeeld serviceflats.
- enz.

Voor Belfius reikt de vergrijzingsthematiek duidelijk verder dan pensioensparen of successieplanning. Daarom staat het samenwerken tussen verschillende generaties centraal in de campagne "Generation United" van Belfius. De vergrijzing hoeft immers geen verhaal van tegenstellingen te zijn maar eerder van wederkerigheid: jong helpt oud en oud helpt jong.

Perscontacten

press@belfius.be
+ 32 2 222 02 50

Moniek Delvou
moniek.delvou@belfius.be
+ 32 2 222 98 16